

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán	
Küldve:	
Egész évre	10 ft — kr
Félévre	5 ft —
Negyedévre	2 ft 50
Egy hónap	1 ft —

Hirdetési díj:

Öt-hasábsorú betűsor egyzeri beiktatásáért 5 kr. Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. Nyitlár 4 hasábsorú betűsorért 20 kr.

X. évfolyam. 1883.

Debreczen. Szombat, márcz. 24.

59. szám.

Feltámadunk!

(—) Messze tünt századok sötét zivatarából egy fény sugar dereng biztatólag szemünkbe, egy isteni fény sugar, mely tündöklő betűkkel van felírva, hogy: feltámadunk!

Magasztos eszme, isteni tudomány! mely bevilágít földi életünk legrejtettebb zugába is. Üldözzön sorsunk a kétségbeesés sötét örvényébe, vagy emeljen fel a jólét legmagasabb fokára, e fény sugar amaz isteni mondattal mindenütt követ.

Szinte hallani véljük még most is a bősült tömeg rivalgását, szinte hallani véljük, midőn a gyenge kormányzótól követeli a csöcselék, hogy: „feszítsd meg őt!” Szinte látjuk a Golgotha keresztjét, melyen kiadta lelkét a nagy eszmék és isteni tanok hirdetője. De a Golgotha keresztjéről s a kövekkel elzárt sírboltból kihangzik az isteni biztatás: „feltámadunk!”

Igen... a szent, a nagy eszmék hirdetőit lehet keresztre feszíteni, lehet a gyalázat sarával dobálni, lehet tövissel megkoronázni, de magát az eszmét megölni soha! Kitör az, bár milyen erős sírboltba tegyék zár alá; bármilyen erős őrizet vigyázzon is mellette; feltámad az mégis, s szarnokai csak e szót hallják az üres koporsóból hangzani: „nincs itt az Ur, feltámadott!”

Ez a történet gyakran ismétlődik földi életünkben. Évtizedeken, olykor századokon át szenvedte valamely nép az elnyomatás nyűgét, viselte a megaláztatás jármát, míg végre ütött a feltámadás órája; a szabad szellem kitört bilincsei közül s elcsepert mindent, a mi magas rőptének gátul szolgált volna. Trónok, világrészek omlottak porba hatalmas ereje előtt, trónok, világrészek emelkedtek s lettek boldogokká ölelő szárnyai alatt.

Hosszu századokon át nemzetek enyésztek el, nemzetek tüntek el nyomtalanul az élet színpadáról s valjon ki volna kétségbe hogy megsemmisültsük oka leginkább abban keresendő, mert nem akartak meghajolni a szabad eszme előtt

s viszont nemzetek lettek nagygyá és boldoggyá, mert szívökbe vésték amaz isteni tanokat, melyek egyedül képesek arra, hogy népeket úgy mint egyeket boldogíthassanak.

Es mert a gondviselés koronként megújítja a maga apostolait, az az oka, hogy a szendergő nagy eszmék új életre kelnek és új életet támasztanak a nemzetek szívében is.

A jelen kornak is megvannak a maga nagy eszméi. Vannak e nagy eszméknek hirdetői, de megvan egyszersmind csöcselékje is, mely szüntelen kiáltja a „feszítsd meg”-et. De a világosság, hála a gondviselésnek, mindinkább terjed, a sötétség mindinkább szűkebb körre szorul s a baglyok vijjogása ma már alig bír némi jelentőséggel. Ur lett a világosság a sötétség felett, s a jelszó ki van mondva: „haladás!”

Bátran elmondhatjuk, hogy korunk a nagy eszmék és haladás kora. Bátran elmondhatjuk, hogy nemzeti életünkben is alig volt még ilyen mozgalmak korszak, mely oly roppant lépéseket tett volna a haladás felé. S ha mégis látjuk, hogy azt, a ki nemzeti életünk hajóját erős kezekkel kormányozza, a biztos rév felé, csak úgy feszítsd meg-gel fogadja a sötétségben tapogatózó tömeg, mint fogadta hajdan az emberiség megváltóját, — ha még is látjuk hogy mindent ami tőle jó, csak azért mert tőle eredt, kárhoztat az elégedetlenség, — ezt csak annak tulajdonítjuk mert a természetben semmi új sincsen s emel fogva ma is kell lenni olyan embereknek a kik iszonyodván a világosságtól készek azt halálra keresni most is.

De mert a dolog természetszerű rendje azt bizonyítja, hogy a világosságot, a nagy eszmék forrását, megsemmisíteni nem lehet, nyugodtan hallgatjuk mi is ez agyarkodást, mert tudjuk, hogy hosszú szenvedés, hosszú szendergés után, kezd derengni boldogulásunk napja, — tudjuk hogy végre is feltámadunk!

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A HOGY EL VOLT VÉGEZVE.

ELBESZÉLÉS.
Vértesi Arnoldtól.
(Folytatás.)

Évek hosszú sora óta már minden esküvőnél ezt látjuk. Mindegyik pár tökéletesen összeillik. Hanem az a szegény jó asszony ott a konyhában másképp gondolkozik s egyre törülgetti könnyeit, mialatt késeket, kanalakat, poharakat, tányérokat számba vesz, hogy nincs-e hiba valaminek.

Késő este lesz, már rég besötétedett, mire mindent rendbe szed. A nagyságos asszony, a ki a mai nagy napon szokatlanul nyájas, minden módon marasztalja, hogy ne menjen el, háljon itt. A szegény öreg asszony nem mer megatalkodottan ellenkezni ő nagyságával s engedelmeskedik; de nem bírja szörnyű fáradtsága daczára sem behunyni szemét egész éjjel, úgy elfogják az aggodalmak fia miatt.

Szeretne már otthon lenni, látni az ő Sándor fiát, beszélni vele. Csak hangját hallani, mindjárt nyugodtabb volna. A jó asszony egyszerű eszével nem tudja világosan kimagyarázni maga előtt, hogy mitől remeg; de érzi, hogy van oka remegni.

Nem is várja be, míg teljesen reggel lesz, míg az álmos eselődés fölkel, míg a lassu öreg kocsis befog. Oh, az nagyon sokáig tartana. Addig ő rég otthon van.

Alig pityalott, már elindult. Ej, hiszen jól esik a gyalogolás ebben a hős reggeli levegőben; az ember egészen fölfrissül. Anyira fölfrissül, hogy szinte didereg s egész testében reszket, mire haza ér a ta-

nyára. A nap ép akkor kel föl s fia is ép akkor lép ki a házból. Arca halálsápadt, haja fésületlen, kalapja mélyen szemére húzva, eszmáin még ott a tegnapi por, bizonyára nem vetette még le tegnap óta, vállán a puská, nyakában a vadásztársznya.

A mint anyját megpillanthatja, megrezzen; de csakhamar erőt vesz magán. — Jó reggelt, anyám, — szól, kezét csókolva az öreg asszonynak s még kérdőzöködik is egyről-másról, hogyan ment végre a lakadalom.

Az öreg asszony felel neki, de szeméit egy pillanattal sem veszi le fia arcáról. — A gazdaságba idülsz, Sándor? — kérdezi viszont ő.

Igen; édes anyám. S a mint látja anyjának reá szögezett tekintetét, lassan szeméit lesütve, utána teszi: — Az aratók sok fűrtet láttak a domb-szögi oldalon.

Anyja nem szól semmit, csak gyöngéden leveszi fia válláról a puskát.

És az ifju egy percig úgy áll némán, le-sütött fejjel. Lassu reszketés szállja meg, mely mindegyre erősebbé válik. Most egyszerre hevesen kitör lelkéből mindaz, a mit idáig elfojtott, térdre veti magát anyja előtt s göresösen zokog.

Az öreg asszony most sem szól. Nagyon sápadt ő is, nagyon reszket ő is és sírva borul fiának nyakába.

A következő perczben együtt mennek be a házba, még mindig némán. Az öreg asszony még sír, de az ifju már nyugodt. Sápadt arcán férfias határozottság tükröződik. — Biztos lehet, édes anyám, hogy soha, soha többé!...

Csak annyit mond, de anyja megérti, hogy miről van szó. Fiának fejére teszi re-

— A magyar király-himnusz ügyében, mely már régibb idő óta foglalkoztatja a hazai közvéleményt — tavaly az irói körben is volt róla enqueteirozás — immár elhatározó lépés történt. A mult évi Debreczenben tartott országos dalárgyűlés ugyanis egyhangu lelkesedéssel elhatározván annak megteremtését, az egyesület „központi választmányát” bizta meg az ez iránybani szükséges teendővel. Ez viszont Simonffy Kálmán elnökle alatt egy szűkebb bizottságot küldött ki, mely befejezvéen munkálkodását, már ez iránti részletes tervzetét e napokban be is nyújtotta; minek folytán a szövegre 100, és annak megzenésítésére kitűzött 200 aranyos pályázat legközelebb ki fog hirdetni, és a két rendbeli (szöveg és zene) versenyművek beérkezése, — megbirálása — a három legjobbnak ítélt mű sokszorosítása, — és a hazai dalárdáknak illő időben való szétküldetésére való tekintetből oly határidők állapítatnak meg, hogy a pályázat eredményének a jövő évi miskolci országos dalárünnepélyen a hazai nagy közönség előtti bemutatásával, ezen fontos nemzeti ügy művészeti része megoldást nyerhesen.

A tiszta-eszlári eset.

— Az országos közegészségügyi tanács felülvizsgáló véleménye a dadai hulla ügyében. —

1. Első kérdésre: Vajjon a jelen esetben a 14—17, avagy a 18 éven felüli időkori fogadó-e el?

Válasz. A legtöbb jel arra mutat, hogy a hulla 16—18 éves nő teste volt, mindazonáltal nem állapítható meg határozottsággal, hogy nem volt-e a nő egy-két évvel idősb avagy fiatalabb.

2. Második kérdésre: A halál okául az általános vérszegénység vagy más testi baj, avagy a vízbeulás tartandó-e?

Válasz. Hogy a halált vérszegénység avagy inkább valamely más testi baj okozta volna, arra nézve elégséges bizonyító adatok a bonczjegyzőkönyvben nem találhatók; épen oly kevéssé lehet bebizonyítani, hogy a halált fuladás okozta.

3. Harmadik kérdésre: A bonczolt hulla az 1882-dik évi június 19—20-án teljesített bonczolást megelőzőleg csak legfeljebb 10 nappal vagy korábban meghalt egyné-e?

Válasz: Nem ismerve elégségesen a viszonyokat, melyek között a hulla, a haláltól fogva feltalálhatóság létezett, a halál beállásának ideje meg nem állapítható.

megő kezét, mintha megáldani akarná; de szólni még akkor sem tud.

Az ifju fölakasztja a szögére a puskát, félre simítja homlokáról kuszált haját s úgy látszik, mintha azzal a kézmozdulattal egy nagy, nehéz bubánat árnyékát simította volna onnan el.

— Most már kimegyek az aratókhoz, édes anyám.

— Haza jössz ebédre? — kérdezi anyja. Nincs közöttük egy szó sem arról, a mi néhány perczel előbb szíveikben megfagyasztotta a vért. Az egyszerű emberek rendszer foglalkozásukhoz látnak. Az ifju kimegy az aratókhoz, az öreg asszony a konyhába néz.

A fiu engedelmesen lehajtja a fejét. — Haza jövök, édes anyám!

IV.

Szakadatlan munkában gyorsan telnek a napok s nem igen marad idő a busulásra. Az öreg asszony örömmel tapasztalta, hogy fia napról-napra nyugodtabb, szilárdabb lesz. — Elfelejté a leányt, — gondolta magában a jó Horvátné.

Hát hiszen ez nagyon természetes, vélte az ő egyszerű eszével; hogyan epekedhetnék még most is utána, mikor az már asszony és a más felesége?

Ez annyira világos volt a jó Horvátné előtt, hogy lassanként minden aggodalma el-tűnt. Néha ugyan nagyon is szótalanok, nagyon is komolyan találta fiát, de hát ez már Sándornak természete; egyébként a fiu rendszer, pontos, szorgalmasan elvégzi a dolgát s olyan nagy buzgalmat mutat, mintha a gazdaságon kívül valóban semmi egyébire sem gondolta. A télre új szecsakavagót kapnak s harmincz darab göbolyt akarnak kihizlani.

4. Negyedik kérdésre: A hulla a vízben 3—4 napig, avagy hetekig létezett-e?

Válasz: Nem állapítható meg határozottsággal, vajjon a hulla három, négy napig feküdt-e a vízben, avagy annál rövidebb vagy hosszabb ideig, hogy azonban tizenegy napon át s talán még néhány napnál hosszabb ideig feküdt volna a vízben, az nem valószínű.

5. Ötödik kérdésre: Kimutatottnak vendő-e a neki közösiülésnek nagy mérvben gyakorlása?

Válasz: A bonczolási jegyzőkönyv adatai nem eléggé bizonyítók arra nézve, hogy a neki közösiülésnek nagy mérvben gyakorlatát kimutatottnak vehessük.

6. Hatodik kérdésre: A hajzatra és szörzetre nézve azon vélemény áll-e, mely azok mesterséges uton (beretválás által) eltávolítását állapítja meg; vagy pedig azon vélemény, mely a hajzatnak s szörzetenek kihullását állítja?

Válasz: Nem zárható ugyan bizonyossággal ki a haj és szörzetenek kihullása, sokkal valószínűbb azonban, hogy a hajzat és szörzet mesterséges uton, pl. borotválva távolítottatott el.

7. Hetedik kérdésre: Az összes körmök hiánya az 1882. évi június 19—20-ka előtti időre vezethető-e vissza?

Válasz: Minthogy az első orvosi szakértők a körmök jelenlétét a bonczolás alkalmával bizonyossággal nem állapították meg, azért a körmök hiányának visszavezetése a bonczolás előtti időre nem zárható ki egész bizonyossággal.

8. Nyolczadik kérdésre! Vajjon a kezek s lábak bőrének észlelt finomsága s nem érdessége kizárja e vagy sem azon állítást, hogy az elhalt durvább munkával foglalkozott s meztláb nem járt?

Válasz: Nem zárható ugyan ki teljes bizonyossággal, hogy az elhunyt nő életében durvább munkával foglalkozott s meztláb járt, mindazáltal sokkal valószínűbb, hogy az illető életében rendszerint nem foglalkozott durvább munkával s nem járt meztláb.

Korányi Frigyes,

másod-elnök.

Dr. Csatory Lajos,

egészségügyi tanácsos, a tanács jegyzője.

Egy nyomorban sinlő család segélésére.

Tekintetes szerkesztő ur!

Becsés lapjának ez évi 54-ik számában olvasván a szívet megrendítő nyomort, melyben Vas Gábor (Homok-utca 2946 sz. a.)

Aztán dicsékedik az új fajta nagyszemű rozsszal, amit most fognak megpróbálni. Elmondja, hogy mennyi ákáciz esemetét ütlet ki majd tavasszal. A buza-páczolásra nem tudja, hogy mit mondjon; de még egyszer kísérletet tesznek vele. Lehet, hogy tavál nem csinálták úgy, ahogy kellett volna.

Az öreg asszony mikor így hallja fiát beszélni, egészen megnyugszik. Olykor ugyan észbe ötlök, hogy talán mégis jobb volna helyet cserélni. Serédy gróf bizonyára most is szívesen fölfogadná Sándort; hanem hiszen a fiatal menyecske távol van idegen országban, odamaradnak egész télen át, mert a lakásuk Szent-Györgyön még nem készült el s ha majd tavasszal visszatérnek, akkor sem lesznek nagyon közel. Alsó-Szent-György harmadfél óra járás ide és Sándornak, a ki szüntelen el van foglalva a gazdasággal, anyny, mintha a világ végén laknának.

De nem úgy esett ki, a hogy a jó öreg asszony számította. Még a tél sem kezdődött el, már visszatért az ifju pár; az alsó-szentgyörgyi ócska házat sem kellett kitarozni, itt maradt a nagy üres lakás, a honnan Tormásyné hat lábnyi zútt kis helyre költözött, gyorsan örökséghez juttatva vóm uramat.

Hanem meggyült az örökséggel a baj. Előálltak a hitelezők: Herzfeld Aron szorongatni küzdte ő nagyságait, a fiatal férj mérgeledött, a fiatal asszony sirt: szomorú napok követték egymást ott az uri házban. A jó Horvátné nem tudta, vajjon elmondja-e fiának?

De aztán mégis csak elmondta. — Uram fia! milyen pörlekedés, milyen ajtócsapkodás van ott! S annak a szegény fiatal asszonynak mindezt tünni kell. Pedig hát övé a jószág mind, ami van; az az alsó-

és családja van, s magam anyagi erejét csakélynak érezvén s nyomornak oly mérvben enyhítésére mint a mily mérvben azt óhajtanám ismerősim körében gyűjtést eszközöltem, melynek eredménye 30 frt 25 kr lett.

Ez uttal nem mulasztatom el, hogy a nyomorban sínlódó általam ugyan nem is ismert Vas Gábor s családja nevében én is szíves köszönetemet nyilvánítsam azon ember baráti tényéért, hogy a nagy közönség figyelmét szíves volt a nyomorra oly megható modorban felhívni. Adja az Isten, hogy a nyomorban levő család oly haszonnal használja fel a küldeményt, mint amily örömet okozott nekem, hogy ezt küldhettem.

Még arra kérem, hogy e küldeményt ha csak lehet a husvét innekre szíveskedjék a család kezébe juttatni.

Kiváló tisztelettel nyilvánítás mellett maradtam

H. Bőszörményben 1883 márcz. 21.

Kész szolgálja

Konrád Sámuel.

A fenti összeghez adakoztak:

Konrád Sámuel 1 frt. Begedi Péter 50 kr. Johány 30 kr. Kovács Gábor 40 kr. Major cs. 1 frt. Brún Bertalan 20 kr. Munkány Lajos ur 20 kr. Hunfalussy 20 kr. Sívágy Gábor 1 frt. Bódogh Zsigmond 20 kr. Nagy Sándor 20 kr. Varga Lajos 20 kr. Mészáros Kálmán 20 kr. Balogh János 20 kr. Szabó Gábor 10 kr. H. Varga Gábor 4 kr. Sívágy Gábor 4 kr. Varga Bálint 4 kr. Kálmánhegyi Károly 20 kr. Biró Ferencz megfizet 20 kr. N. N. 2 kr. G. L. 30 kr. N. N. 20 kr. N. N. 20 kr. Hetey Károly 20 kr. Sütő 33 kr. N. N. 50 kr. N. N. 20 kr. N. N. 20 kr. Nagy Gábor 20 kr. Győrösvay Móricz 20 kr. Farkas István 20 kr. N. N. 8 kr. N. N. 10 kr. Lányi Márton 20 kr. B. S. 10 kr. N. N. 10 kr. Á. A. 10 kr. Goldhammer Albertné 2 frt. Lédig A. 50 kr. Lédig Ignác 20 kr. Somosy Béla 1 frt. Fűcska Alajos 50 kr. Lada János 20 kr. Egy ember 31 kr. N. N. 50 kr. Egy ember 30 kr. N. N. 30 kr. Egy valaki 1 frt. Szabó Sándor 10 kr. Paksi Gábor 10 kr. Ismét 10 kr. Bay Lajos 1 frt. K. F. 20 kr. Valaki 1 frt. Lédig Sámuel 50 kr. M. M. 20 kr. G. L. 30 kr. N. N. 20 kr. N. N. 20 kr. N. N. 20 kr. id. Sívágy Gábor 50 kr. Botos Gusztáv 10 kr. Szegényesi 12 kr. N. N. 20 kr. Maklári Lajosné 20 kr. N. N. N. 20 kr. Szabó Mihály 20 kr. Klein József 30 kr. N. N. 20 kr. N. N. 20 kr. Kozma Sándor 50 kr. Varga István 50 kr. Uronyi Péter 40 kr. Lédig József 20 kr. Pápay Károly 50 kr. Botos Ferenc 20 kr. Sívágy Imre 20 kr. Cseh Béla 50 kr. C. I. 50 kr. Paksi Sándor 50 kr. Bakóczy János 1 frt. Ferenczi Jánosné 40 kr. Tóth Sándor 20 kr.

S z i n h á z.

Csütörtökön Báthory Ilona k. a. a színi tanoda növekedése lépett fel „Angeló”-ban mint Tisbe. — A kisasszony játéka az egy szereplése után nem mondhatunk, de nem is szabad határozott véleményt mondunk. — Ha az volt e fellépésével ezéjja, hogy megtudja, ha a közönség is fölfedezi-e benne a színészethez szükséges kellékeket, úgy teljesen nyugodtan haladhat megkezdett útján, mert van szép alakja, nem nagy, de elég tiszta hangja s értelmes beszédmodora. Még ma ugyan nagy hév által engedti fékezhetetlenül elragadtatni magát, de e hibájáról idővel könnyen leszokhatik. Saját jövője érdekében mindenestre azt ajánljuk a kisasszonynak, hogy pályáját egészen kis társulatnál kezdje meg, ahol elég alkalma nyílnék a gyakori szereplésre.

A vendég mellett, kit a közönség gyakran kitüntető buzditó tapsaival, még Fenyéri Mór fellépte adott az előadásnak különösebb jelentőséget. Fenyéri mindig használható, értelmes gondolkodó színész volt, ki bírta a közönség rokonszenvét. Ugy vetük észre, hogy távolléte óta mozdulatai könnyebbek lettek s hangja érezedett. A közönség zajos tapsal üdvözölte s egy szép babérokosruval is megdíszelte. A koszoru szalagjaira ezek voltak írva: „Fenyéri Mórnak a „Késő ébredés” szerzőjének.” Üdvö-

szent-györgyi kis udvara a dülledező nagy házilag együtt nem érányit, mint a menyinyi be van táblázva rá. A helyek, kevély uraság mégis hányja veti magát, mintha isten tudja, milyen szörnyen megcsalták volna, mert hát nem kapott anynyit a menyasszonyával, mint a menyit várt. Dul-ful, arról beszél, hogy hasznóberbe kell adni a jószágot, Herzfeld ki akarja venni tizenkét évre, minden évben tölteszt valamit az adósságból s még pénzt is ad most előre öt ezer forintot.

Az ifju arcán fájdalmas vonás rándult meg. Talán a gazdaságtól sajnálna megválni? talán a szegény fiatal asszonyra is gondol? A jó öreg Horvátné ismét nem tudja, hogy folytassa-e? De azért csak ismét folytatja.

Azt még el kell mondania, hogy... (egy darabig haboz, vajon hogyan is nevezze Lillacsikát? Nem, az már nem járja), hogy a fiatal nagyságos asszony nem akar megválni a jószágától, nem akarja azt zsidó kézbe adni... Aztán...

De nem, a többit már nem mondja el. Elég volt azt neki magának hallani, azt a dühös kifakadást, melylyel a bosszus férj nevére támadt. Szent isten! hát lehet ilyen durva valaki, mikor alig mult még három hónapja, hogy megcsúdték? S mikor a kis menyecske olyan kedves, olyan szép! Igazán Horvátné soha sem látta még ilyen bájosnak. Mintha még jobban megszépült volna férjhezmenetele óta s mintha arcának kifejezése sokkal szelidebbé vált volna.

Nem lehet boldog, gondolja magában az öreg asszony; hanem arról már mitsem szól fiának. Még kevésbé mondja el azt a jelenetet, melynek véletlen tanuja lett.

— Tudom, miért nem akarok bérbe adni a jószágot, — rikácsolá a dühös férj, — azért

zölnek barátai. Debreczen 1883 márczius 22-én.

Napi hírek.

— Tájékoztató.

Naptár: Vasárnap márcz. 25. — Hu-vétvasárnap. — Prot. Husvét. — Gör. orosz (márcz. 13.) B. 2. — Nap két reggel 5 ó. 54 p., nyugszik 6 ó. 19 perc.

Muz e u m nyitva áll a főiskolában minden vasárnap 10 órától 12-ig. V á r o s i t a n a c s a l é s minden héten hétfőn és csütörtökön a városban.

The a - s t e l y a Hungaria kávéházban zenével minden csütörtökön és szombaton.

A t e r m e n y c s a r n o k közgyűlése márcz. 26-án saját helyiségében.

I s t v á n g ó z m a l o m közgyűlése márcz. 26-án a városban nagytermében.

A v ö r ö s - k e r e s z t e g y e l e t alakuló közgyűlése márcz. 26-án a városban nagytermében.

— Istentiszteletek a husvétii ünnepek alatt husvét első napján a reform. nagytemplomban ut. Némethy Lajos lelkész ur, a kistemplomban t. Tóth Lajos káplán ur tartja a szent beszédet. A rom. cath. templomban husvét első napján vasárnap 9 órakor zenés mise lesz a katonai zenekarral. — Előadatok

M o z a r t szerzeménye; a betéti solo részeket, K u b a i n é urhölgy, H e g e d ü s Irma és C s a p o E t e l k a kisasszonyok éneklék, a hegedű solo részt pedig a helybeli katonai zenekar jeles karmestere H o c k ur játssa.

— Lapunk legközelebbi száma a husvét ünnepek miatt csak kedden fog megjelenni. Olvasóinknak boldog ünnepeket kívánunk.

— A „Debreczeni Ellenőr” nyomdájának új betéti megérkeztek s már mai számunk ezekkel kiállítva jelent meg. Olvasóink meggyőződhetnek róla, hogy külső kiállítás tekintetében ezzel mennyit nyert lapunk. Nyomdánk oly gazdagon van felszerelve, hogy bármely megrendelésnek meg tud felelni, s a közönség szíves pártfogását kérjük.

— Gyászlobogó lang az ügyvédi kamara épületének a homlokzatáról. A debr. ügyvédi kar egyik igen jeles tagja Z i v u s k a Ferencz meghalt. Zivuska városi képviselő testületünknek is szorgalmas munkás tagja volt, ezenkívül a debr. takarékpénztár ügyvéde, rom. kath. iskolaszéki jegyző stb.

Már hosszabb ideje betegeskedett, de halála mégis váratlanul lepett meg most, midőn már reméltük felépülését. A halálesetről kiadott családi gyászjelentés így hangzik: Öz v. Zivuska Ferencz né Gáspár Róza egy a maga mint gyermekei Ferencz, Andor, Irén és Mariska, — továbbá az elhunytak testvérei és az összes gyászoló rokonság nevében a legkeserűbb fájdalomtól lesújtva tudatja a leggyöngyödebben szerető férj, illetve pótolatlan édesatya, áldozatkész, jó testvér és rokon: néhai ZIVUSKA FERENCZ ügyvéd, szab. kir. Debreczen városi képviselő testületének tagja, a debreczeni takarékpénztár ügyvéde, a helybeli rom. kath. iskolaszéki jegyzője, s a debreczeni ügyvédi kamara választmányi tagjának, 1883. évi márczius 23. d. u. 5 órakor, hosszas szenvedés után, munkás élete, 42-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogultnak földi részei f. 1883. évi mártius 25. d. u. 4 órakor foguak a Teleki-utcai 2168 számú háztól a rom. cath. egyházi szertartás szerint a Szt. Anna utcai sírkertbe örök nyugalomra tetetni, az engesztelő sz. mise áldozat pedig 1883. évi mártius 28. d. e. 9 órakor fog a helybeli rom. cath. templomban az egek urának bemutatattani. Béke poraira. Debreczen 1883. mártius 23.

A rongy emberért, a kit újévkor elkergetek a tanyáról. — Azt nem fogod tenni. Ede, — szólta a fiatal asszony s hangja remegett; — anyám akarata az volt, hogy míg nálunk kívánnak maradni, tartsuk meg. Talán nem tudod, hogy némi rokonság is van közöttünk?

— Gyönyörű rokonság! — viszonzá a férj. — Egy okkal több, hogy elesapjuk. Én nem akarok rokonságot cselédeimmel.

Az öreg asszonyt a szomszéd szobában hallotta mindent; arca égett, lábai roskadoztak. Oh! ha fia ott lett volna, az nem türe volna e megaláztatást; de hát mit tegeyen a szegény öreg asszony? Hallgatott és könynyeit töröltegette.

Akkor a vita hevében hallott egy iszonyu szót, a mi mélyen szívébe nyílt. Oh, a gyalázatos ember, mivel vádolta ifju nejét! — Szeretőd volt, ugy-e leány korodban? Mit tagadod?

S az öreg asszony ismét érezte, hogy arca lángol; érezte, hogy most be kellene rohannia s szemébe kiáltani a nyomorultnak, hogy hazudik; de ő csak remegni tudott; csak sirni és most sem tud egyebet mondani fiának, csak annyit: — Menjünk édes fiam, hagyjuk itt ezt a helyet.

— Miért, édes anyám? — kérdezi a fiu. — Az öreg asszony nem mondhatja meg az igazat s csak arra hivatkozik, hogy hiszen bérbe akarják adni a birtokot s jobb, ha Sándor maga fölmond, mintha bevárja, míg neki mondanak föl.

De Sándor nem érti meg. — Miért édes anyám, — ismétlé előbbi kérdését. Az még nem bizonyos, hogy bérbe

— A hazatérő csángók fogadtatására már minden előkészület meg van téve. Városunk derék polgármestere gondoskodott arról, hogy visszatérő véreink itt is fellelhessek azt a szeretetet, melynek érzete bírta őket is a hazatérésre. A közönség körében is nagy mozgalom indult meg, hogy a csángók fogadtatását tömeges megjelenésükkel minél impozansabbá tegyék. Eddig csak egy akadály merült fel, hogy t. i. nem tudjuk biztosan érkezésük idejét, mivel az ottani hatóságok mindenkép gátakat akarnak gördíteni utazásuk elé. Hisszük azonban, hogy a durva erőszak engedni fog a szent czélnak, és mi nemsokára keblünkre ölelhetjük testvéreinket. Különben most már Romániából is nagy számmal készülnek haza a magyarok, és vajha lenne elég anyagi erőnk mindnek a befogadására, vajha szerezhetnénk Magyarországnak olyan polgárokat, kiknek keblében a honvágy és hazaszeretet elől minden egyéb érdek háttérbe nyomult.

— A debr. ref. egyház tanácsa 1883. évi márczius hó 26-ik napján d. e. 10 órakor tartandó közgyűlést tart. Tárny: Az ispotályi lelkész-választásra vonatkozó intézkedések és egyéb folyó ügyek.

— Érczi Ferencz jutalomjátéka a jövő héten szerdán lesz, a mikor a közkezdveltségü operette „Ü d v ö s k e” kerül színe a czim-szerepben V a n n a y Vilma kisasszonnyal. Ez lesz egyszerűs mind a jutalmazottnak busutollépte is, és különös érdekelt fog kölesőzni az előadásnak, hogy Pippot K i s s Mihály fogja énekelni.

— A csángók számára 2 forint küldetett be hozzánk, melyet egy zsidó keresztelésnél gyűjtött egy asztaltársaság. Ez összeget is, mint az eddig hozzánk beküldötteteket a polgármesteri hivatalnak adtuk át.

— A „Debreczen” szerkesztését jövő hó elsején, mint a fővárosi lapokból olvastuk, G á s p á r I m r e, ki eddig a székesfehérvári „Szabadság”-ot szerkesztette, veszi át.

— A husvétii piros tojások eredete. Aelius Lampridius történetíró beszéli, hogy Marc Aurel római császár születése napján a fejedelem anyjának egyik tyukja oly tojást tojt, melynek héjja tele volt veres pettyekkel. A fejedelemnek meglepte e ritkaság s azonnal sietett annak jelentőségét egy hírneves jóstól megkérdezni. Ez megvizsgálván a tojást, azt felelte, hogy az ujszülött gyermek egykor római császár lesz. Az anya, hogy üldözéseknek ki ne tegye, megörzö a titkot 24-ik éveig, a midőn Marc Aurel császárnak kiáltott ki. Ez időtől kezdve a rómaiak szokásba vették egymásnak szerencse-kívánatulok jelül különböző színre festett tojást nyújtani át. A keresztények e szokást megszüntették s ahoz nagy jelentőséget köztöttek. Ugyanis ily tojásokat osztván ki maguk közt, egymásnak kölcsönösen királyságot kívántak, hogy t. i. hajlamaikon diadalmakodjanak s a Jézus példája szerint a világ és bün fölött szent életök által diadalmakodjanak. A husvétii tojásoknak tehát ezéjja volt: azoknak, kiknek adatik, emlékeztetébe hozni, hogy mint Marc Aurel, az uralkodásra hívatott s arra magukat attól az időponttól előkészítsék.

— Debreczenből a mult február hóban 5.37760 mm. mennyiségű magyar liszt szállított Fiumébe. Oly mennyiség, melyet a fővároson kívül egy magyar város sem tud felmutatni.

— Schwarcz M. L. urnak a mai számunkban foglalt hirdetésére felhívjuk a t. közönség figyelmét. E fiatal kezdő Falk T. A. és fia ezégnél tizenegy éven át szerzett tapasztalatok után nyitott üzletet és így a t. közönség ott jutányos árak és előzékeny ki-

adják s ha bérbe adnak, talán a bérlőnek is szüksége lesz gazdatisztra.

Valóban szüksége van. Herzfeld Áron nagyon szerencsésnek érzi magát, hogy a fiatal ispánt megtarthatja és Sárdi Ödön ur sokkal jobban rá szorult a Herzfeld Áron pénzére, hogysem föltételeket szabhatna.

Különben is jobban meggondolva a dolgot, belátta, hogy nagy oktalanság volt ugy föllobbanni s elárulni magát. Ezután jobban vigyáz s hízegése által igyekszik elfelejtetni nevével, a mi történt. Napról-napra udvariasabb lesz, feltűnően gyöngéd és figyelmes neje iránt, a milyen vőlegény korában sem volt s nem sokára az a hír terjed el róla az egész környéken, hogy példányképe a férjeknek.

Neje eleinte ugy látszik, mintha bizalmatlanul fogadná e szerföltötti gyöngédséget; hanem aztán a béke mégis helyreáll az ifju pár közt s mikor husvétkor a templomba-menetelnél Horvát Sándor először pillantja meg férjhez menetele óta az ifju nőt, nyájasan férje oldalához simulva látja.

Kissé elpirul a fiatal asszony, aztán még szorosabban simul férjéhez.

Az ifju gazdatiszt alázatosan köszön. Sárdi Ödön egy lenéző, dőllyfős pillantást vet oda; de Horvát Sándor nem látja. Szemei kápráznak.

— Biz isten, szédeleg a fejem, — morgogja. Hanem az csak egy percig tart, aztán vége.

(Folyt. köv.)

szolgálat mellett a legjobb czikkeket vásárolhat.

A „Debreczeni Ellenőr” könyvnyomdájában egy jó házból való 14—15 éves fiúki jó iskolai bizonyítvánnyal rendelkező tanulóul felvétetik. Értekezhetni a nyomdai művezetővel. Piacz, Simannfy-ház.

— Friss saláta és hónapos retetek kapható mátol kezdve a Farkas testvérek Széchenyi-utcazi virágkereskedésében. Ajánljuk a közönség figyelmébe.

— A budai szinkör ügyében még mindig nem jutottak végleges megállapodásra. Mannsberger még mindig ingadozik Nagyvárad és Buda közt, és késik a határozott választással. Ezáltal Krecsányi a legrosszabb helyzetbe jutott, és ha amint kijelenté, csak május végén adhat választ, megeshetik, hogy Krecsányi, dacára minden igyekezetének, melylyel egy a főváros igényeinek megfelelő társulatot akart szervezni, még állomás nélkül marad. Nagyon kívánatos volna, ha a színügyi bizottság, a saját érdekében is, minél előbb végleg intézkednek ez ügyben.

— A lábmosás szertartását ő Felsége a király és a királyné szokás szerint tegnap délelőtt végezték a bécsi Burgban. A szertartást megelőzőleg az udvar misét hallgatott az udvari kápolnában, mire a királyi család tagjai a belső termekbe vonultak, az udvari méltóságok pedig a szertartásterembe gyűltek. Időközben a tizenkét agg férfit és nőt a terembe vezették és az asztalhoz állították. Alig foglaltak helyet, a fészertartásmester az udvar közeledtét jelezte. Ezután az apródok felhordták az ételkeket, melyeket ő Felségeik személyesen helyeztek el az asztalokon az agg férfiak és nők előtt. A főhercegek és a palotahölgyek ismét az étkeket az asztalról elhordták. Az étkezés végzetével következett a tulajdonképeni lábmosás szertartása a szokott módon. Az őregek egyenként harmincz ezüstpénzzel ajándékozták meg és udvari kocsikon lakásaikra szállították.

— A hol nincs jó helye a dajkának. József főherczeg nemrég született leánya számára tudvalevőleg Udvarhelymegyében kereset legelőször is dajkát. Homoród-Almásan talált is a kiküldött orvos, dr. Engel egy alkalmas menyecskét, akinek mindjárt el is mondta a feltevéteket. Busás előleget és utkötséget adott neki, hogy másnap azonnal utazzék Maros-Vásárhelyre. Hatvan forintot ígérték neki havonként s azonfölül tizet annak, aki az ő gyermekét dajkálni fogja. Mikor az orvos elutazott, összegyűlt a nemes szikulus atyafiság. Osztotta a jó tanácsot a kijelölt dajkának. Elmondották neki, hogy nem lehet valami „jó hely” az olyan, hova nem kapnak közelebb dajkát, hanem ilyen messze jönnök után, hogy az ígért szép szó, ha megadják igen jó; hogy az efféle nagy uraknak nem lehet himni, hogy becsületes szolgálatért ugyan nem adnak senki fiának sem 70 forintot egy hónapra s még több efféle dolgot. Sikerült is a szegény menyecskét annyira meggyeszteniök, hogy az vissza küldte az előleget és — Homoród-Almásan maradt.

— Gyilkos vonat. Lövey Albert 35 éves püspök-ladányi postaszolga, az ottani indóháznál szerdán éjjel saját vigyázatlansága folytán a vonat alá került, mely lábait levágta. A szerencsétlent ugyanazon vonattal bevitték Váradra a megyei kórházba, hol azonban egy óra mulva meghalt. Egy munkás pedig, ugyancsak saját vigyázatlansága folytán s ugyanakkor ugyanazon vonat alá került, mely fejét összezúzta. A szegény rögtön szörnyet halt.

— Beküldött. Kwizda J. Ferencz es. kir. udvari szállító és kőgyógyász urnak Korneuburgban. Nehány óva használtatom az ön es. kir. korneuburgi marhaport, 16, szarrasmarha és juhoknak, és minden használatkor meggyőződétem azok hasznos voltáról, azért ismét kérem az alant jegyzett minőségű marhaport és folyadékokat küldeni. — Szívesen ajánlva az ön készítményeit maradok tisztessettel Kolaita Ferencz.

Bővebben lásd mai hirdetésünk rovatát.

DEBRECZENI SZINHÁZ.

8 Bérlet. 6 Szám. Vasárnap márczius 25-én.

A milliomos paraszt, látványosság 5 felv.

8. Bérlet. Hétfő márcz. 26-án. 7. Szám.

Kiss Mihály felleptéül

A FALU BOSSZA, népszimium 3 felv.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos Vörtesi Arnold. Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Ny 188

FRISS szolyvai s diszesen kiállított CSANA fűszerkerese

Uj SZO Alólított bátorke gyelmébe ajánlani, hó tés, nagyobb termék, sebben elvégezem, tova rezést, felhár légirozó ugyszintén minen e a legjutányosabbban el vidéken. Legujabb fa hetők. A n. é. közö ajánlva magamat, tisz

Van szere tüzletemet bőve

a főtér FÉRI

nyitottan, hol József hasonme tapasztalatokat Kelméket a leg hákakat a készitek A n. é. k

EMEL ajánlja magát stb

a legjobb 300 Rem 6 fit 50 kr. bokor frt 90 kr. gyümölcs Budapest VIII, kálvariater

BRÁZAY SÖSBOR Készítő BUDAPEST Múzeum körút Raktár: DEBRECZEN

Nyilt-tér.

1883-iki

FRISS TÖLTÉSÜ

szolyvai savanyu-viz,

diszesen kiállított üvegekben kapható:

CSANAK JÓZSEF

fűszerkereskedésében.

Uj szobafestő.

Alólított batorkodom a n. é. közönség figyelmébe ajánlani, hogy mindennemű szobafestést, nagyobb termek díszítését a legizlésteljesebben elvégzem, továbbá fénymázolást, flóde-rezést, fehér lagirozást, czégtáblák készítését ugyiszintén minden e szakba vágó munkát a legjütányosabban elvállalok úgy helyben, mint vidéken. Legujabb falminták nálam megtekinthetők. A n. é. közönség szives pártfogásába ajánlva magamat, tisztelettel

Konratovics János

Szt. Anna, Cser utca 2365 sz. a.

Igervények.

Bécsvárosi sorsjegyek

1883. április 2-áni húzására

főnyeremény 200.000 frt

3 frtért bélyeggel együtt

Magy. veres-kereszt sorsjegyek

napi árfolyamon.

Az iparegyesületi takaréék és hitelintézetnél.

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
legtisztább égvényes

SAVANYU-KÚT

legjobb Asztali-és üdítő ital,
kítő hatásának bizonyult köhögésnél, gége bajoknál, gyomor-és hólyag hurutnál.
ÉDECSEK (az emésztés elősegítésére).
Mattoni Henrik, Karlsbadban (Csehország).

A mellette álló
címkét és dugaszjelzést
tekintetbe venni körijük.

MATTONI'S
GISSHÜBLER

FÉRFI RUHA ÜZLET.

Van szerencsém a n. é. közönségnek jelenteni, hogy addig is, míg üzletemet bővebben berendezem,

a főtéren, a Biedermann-háznál

az udvarban földszint dusan berendezett

FÉRFI RUHA ÜZLETET

nyitottam, hol mindennemű megrendeléseket elfogadok. 15 é en át Huber József hasonnemű üzletében, mint szabásznak, alkalmam volt e téren dus tapasztalatokat szerezni, s azokat a közönség érdekében érvényesítendem. Kelméket a legelső gyári raktárakból szereztem. Mindennemű férfiru-hákat a legizlésesebben, olcsó áron és gyorsan készítetek s azokért felelősséget vállalok.

A n. é. közönség mentül tömegesebb pártfogását kérve,

tisztelettel

Móricz Bertalan.

Az első és legnagyobb
EMLEK- és SIRKŐ-RAKTÁR

SOMMER & WENIGERNÉL BÉCSBEN,

ajánlja magát szobrász- és kőfaragó munkák: miut egész családi sirboltok, siremlékek stb. előállítására az osztrák-magyar monarchia bármely vidékén.

Pontos és finom kivitel. — Olcsó árak.

RÓZSÁK

a legjobb 300 Remontante és Bourbon fajokban: magastörzsű, 1 drb. 70 kr; 100 drb. 6 frt 50 kr. bokor-rosz-a, gyökérbe nemcsített erős példányok 1 drb. 40 kr. 100 drb. 3 frt 90 kr, gyümölcs-fák, díszfák és roz-ák árjegyzéke ingyen és bérmentve.

Budapest

Pecz Armin

VIII. kálváriatér 4.

faiskola tulajdonos.

Figyelmeztetés.

Az általános ismert, jó hírnévnek örvendő s több oldalulag kiténtett sósborszeszkészítményem — kelendő-ségéül fogva — sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon czimjegyemet módosítom s arra kék nyomtatban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyezt-tvén azt egyszersmind védjegyként a buda-pesti iparkamaránál.

SÓSBORSZESZ

gyors enyhítést eszközöl csuszos szaggatás, fagyás, fog-és fejfájálmak, szemgyen-geség, benulások stb. stb. ellen. Fogtisztító szerül is igen ajánlható, a menyiben a fogak fényt elősegíti, a foghúst erősíti és a száj tisztá, szagtalan izt nyer a szesz elpá-rulgása után, valamint ajánlatos a szer fejmosásra is, a hajidegek erősítésére, a fejkorpaképződés megakadályozá-sára és annak eltávolítására.

Ara egy nagy üveggel 80 kr. egy ki-üveggel 40 kr. Használati utasítás magyar vagy német nyelven bizományosán név-sorával ellátva, minden üvegezh ingyen mellékeltek.

Brazay Kálmán

Raktár: DEBRECZEN: Geréb Fülöpül.

Védjegy 412. és 420 szám

Budapest, IV., Múzeum-körút 22. sz.

Haszonbérleti hirdetmény.

A debreczeni ref. collégiumnak tiszadadi birtokából, a szent-mihály-dobi országot déli oldalán 1200 ölével számítva 1247¹/₂ holdat tevő tagbirtok rajta levő nagy majorra, urilakkal, kerttel, és fikkal (eddig holdanként 5—6 frt volt a haszoubér) 1883. november hó 1-től kezdődő 10 évre felévi bérletnek megf-telő biztosíték adása és a bérletnek évnagy-e-denként előre való fizetése feltételével zárt-jánlatok útján haszonbérbe adatik.

Válalkozók zárt ajánlataikat 1883 dik ápril 14-ik n pjának déi 12 órájáig 700 forint bánom pénzzel ellátva, sajátkezü aláírásaik mel-lett, és csapán saját maguk részére ily czim-mel „a debreczeni reformát collégium pénztá-rának” beadni vagy bekü deni ne terheltessenek. — Az ajánlatuak határozott összegről kell szólni.

A haszonbérleti feltételek mártius hó 20-tól kezdve ugyan ezen pénztárban kifüg-gesztvék és az ajánlattevők zárt ajánlataikban azt, hogy a feltételeket ismerik és elfogadják világosan kijelentsék.

A zárt ajánlatok felbontása és ezek feletti elhatározás április hó 14-én délután a pénztárban történik, és ugyanott a pénztárban kihirdéttetik, a mikor az elfogadott bérlo a feltételeket a haszonbérleti szerződvény megk-téséig is ha jelen van kötelezőleg aláírni — legkésőbb pedig 8 nap alatt a két példányban elkészítendő szerződvényt is bánom pénze el-vestzése és az ő kárára való újabb kiadás terhe mellett kiállítani köteles, — a biztosíték letétele mellett.

Debreczen mártius hó 16 1883.

Laky Lajos
tanácsnok.

Sápy Sámuel
gondnok.

Valódi 1882-ik évi
GÁLÓCSI MUSKOTÁLY

dohány mag.

Bécs városi igervények

huzás ápril 1, főnyeremény 200,000 forint,
ára 2 frt 50 és bélyeg.

Husvétü ajándéknak alkalmas Steyer országi

ARANY HAL

darabja 20 krajczár.

HALLATLAN OLCSÓ!

Első magyar 5 krajczáros füzet nagy képe s

REGÉNY CSARNOK

az egész mű 45 példányban egyszerre is kapható, összesen 2 frt 25 krajczár. Vidéki megrendelések gyorsan postai utánvétel mellett esz-közöltetnek.

Nagyerdei gőz- és kádas fürdő-jegyek

kaphatók.

MENDELOVITS LAJOS

főpiacz, városházzal szemben.

Üzlet megnyitás.

Alulírott tisztelettel tudatja a n. é. közönséggel, hogy

ugy NŐI, mint FÉRFI szabó- és divat-
árus kellékekben,

valamint mindenféle rövid, szövőárúk, fehérneműek,
csipkék, szalagok, keztyűk és fűzőkben

dusan felszerelt üzletemet mai napon megnyitottam,

főtér Schäffer-féle házban

(a Hungária kávéházzal szemben.)

E szakmában a legelső gyári helyeken szerzett tapasztalataim képe-sitenek mindenben rendkívül olcsó árakat szabhatni, és midőn még legpon-tosabb kiszolgálást biztosítok, kérem a n. é. közönség kegyes pártfogását. Debreczen, 1883. márczius 21.

Tisztelettel

SCHWARCZ M. L.

„Phönix“ biztosító társaság.

Alapított 1860-ik évben, biztosítéki alap 5.000,000 forint.

Van szerencsénk jelenteni, miszerint Debreczenben titkárunk Fenyvessy Béla ur vezetése alatt, egy kötvény kiállítási joggal felruházott

VEZÉRÜGYNÖKSÉGET

alakítottunk, melynek hatásköre Hajdu, Bihar, Szabolcs, Szatmár, Ugocsa, Máramaros és Szilágy megyékre terjed ki.

A vezérügynökség helyisége

Debreczenben a Czegléd utcazi Bánki-ház első emeletén van, hol is a legnagyobb készséggel nyerhet a t. közönség a

TÜZ, JÉG és EMBER-ÉLET BIZTOSÍTÁS

minden módozataira nézve felvilágosítást s ösmerkedhetik meg a társaságunk által nyújtott jelentékeny előnyökkel.

Budapest, 1883. márczius hó 15-én.

A „Phönix“ biztosító társaság

magyarországi vezérképviselője

Frey.

Kán.

Gyakorlott s jó ajánlatokkal ellátott ügynökök és felügyelők alkalmazást nyernek.

Igen sok beteg kevesebbet szenvedne, ha a megfelelő gyógyszerek mindjárt kezdetben kéznél lennének. Ennek fogya az oly könyv, minő a „Dr. Airy gyógyszer-” mely nemcsak a betegségek leírását tartalmazza, hanem egyúttal orvosilag kipróbált és ezerszeresen jónak bizonyult háziszereket sorol fel - minden betegre nézve a legnagyobb becses bir. Az említett s Richter kiadott kötetben Lipcsében megjelent röpirat, melynek szövege számos ábrával van ellátva. Gorischek K. egyetemi könyv, város alal Bees, I. Istvánér, 6. sz.) 75 kr. beküld se után bérmentve küldetik meg. (326.)

A „DEBRECZENI ELLENŐR”
KÖNYVNYOMDÁJA DEBRECZENBEN.
PIACZ. SIMONFFY-HÁZ.
A legújabb divatu betűkkel gazdagon felszerelve.
Mégrendelések gyorsan
és a legjutányosabb árert eszközölkötenek.

Kiadó lak.

Batthányi-utca 2555 sz. a. háznál egy 6 szobából álló urilak kiadó melyet méltóságos gróf Bethlen Mikó Róza hat évig hasznobérelt. Értekezhetni fölöle Ormós Gábor tulajdonos fűszerkereskedésben (Piacz.)

Első magyar általános biztosító társaság Budapesten.

I. TÜZ-, SZÁLLITMÁNY- ÉS JÉGBIZTOSÍTÁSI ÜZLET.

Huszonötödik évi zárszámla 1882. január 1-től december 31-ig. BEVÉTELEK. VAGYON. Mérleg-számla 1882. december 31-én. TEHER.

KIADÁSOK.		BEVÉTELEK.		VAGYON.		TEHER.	
frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
I. Tűzbiztosítás.							
Kifizetett károk a vizontbiztosított rész levonásával							
164701	18	1881. évi nyeresémi-számla: maradvány		1504	07		
261186	59	Az 1881. évről áthozott díjtartalek a vizontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül		185630	93		
289551	14	Az 1881. évről áthozott díjtartalek a vizontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül		389476	72		
305265	24	Az 1881. évről áthozott díjtartalek a vizontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül		199741	50		
4592	31	Az 1881. évről áthozott díjtartalek a vizontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül		199741	50		
1891146	57	Az 1881. évről áthozott díjtartalek a vizontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül		4308903	33		
II. Szállítvány-biztosítás.							
Kifizetett károk a vizontbiztosított rész levonásával							
54845	25	Az 1881. évről áthozott díjtartalek a vizontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül		297032	31		
31075	84	Az 1881. évről áthozott díjtartalek a vizontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül		131649	87		
16035	17	Az 1881. évről áthozott díjtartalek a vizontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül		21772	85		
15999	26	Az 1881. évről áthozott díjtartalek a vizontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül		106716	15		
23186	21	Az 1881. évről áthozott díjtartalek a vizontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül		30058	57		
138142	73	Az 1881. évről áthozott díjtartalek a vizontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül		1071781	70		
III. Jégbiztosítás.							
Kifizetett károk a vizontbiztosított rész levonásával							
746175	84	Az 1881. évről áthozott díjtartalek a vizontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül		1071781	70		
754931	53	Az 1881. évről áthozott díjtartalek a vizontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül		1071781	70		
230332	84	Az 1881. évről áthozott díjtartalek a vizontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül		248787	28		
2904	01	Az 1881. évről áthozott díjtartalek a vizontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül		50981	88		
51169	05	Az 1881. évről áthozott díjtartalek a vizontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül		304479	16		
701975	86	Az 1881. évről áthozott díjtartalek a vizontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül		603326	10		
683326	19	Az 1881. évről áthozott díjtartalek a vizontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül		603326	10		
IV. Egyéb bevételek.							
Beváltott kötvények után, valamint egyéb kamatok és bevételek							
248787	28	Az 1881. évről áthozott díjtartalek a vizontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül		248787	28		
50981	88	Az 1881. évről áthozott díjtartalek a vizontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül		50981	88		
304479	16	Az 1881. évről áthozott díjtartalek a vizontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül		304479	16		
603326	10	Az 1881. évről áthozott díjtartalek a vizontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül		603326	10		
603326	10	Az 1881. évről áthozott díjtartalek a vizontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül		603326	10		
II. ÉLETBIZTOSÍTÁSI ÜZLET.							
Huszdik évi zárszámla 1882. évi január 1-től december 31-ig. BEVÉTELEK. VAGYON. Mérleg-számla 1882. december 31-én. TEHER.							
KIADÁSOK.							
Tulajdonosi kötvények díja							
114282	23	A múlt évől áthozott díjtartalek		782550	90		
123489	08	Befolyt díjak: ez évben kiállított kötvények után		260501	68		
548940	42	Az előző években kiállított kötvények után		1673296	24		
315540	44	Az előző években kiállított kötvények után		15039	10		
70996	10	Az előző években kiállított kötvények után		194837	32		
89229	59	Az előző években kiállított kötvények után		129077	45		
10836	74	Az előző években kiállított kötvények után		31456	83		
30106	85	Az előző években kiállított kötvények után		446131	10		
24314	29	Az előző években kiállított kötvények után		1038063	10		
40775	41	Az előző években kiállított kötvények után		1038063	10		
64285	59	Az előző években kiállított kötvények után		1038063	10		
14309	29	Az előző években kiállított kötvények után		1038063	10		
153941	96	Az előző években kiállított kötvények után		1038063	10		
10171	24	Az előző években kiállított kötvények után		1038063	10		
1633638	07	Az előző években kiállított kötvények után		1038063	10		
8572482	15	Az előző években kiállított kötvények után		1038063	10		
178922	88	Az előző években kiállított kötvények után		1038063	10		
1038063	10	Az előző években kiállított kötvények után		1038063	10		
1038063	10	Az előző években kiállított kötvények után		1038063	10		
KIADÁSOK.							
Tulajdonosi kötvények díja							
114282	23	A múlt évől áthozott díjtartalek		782550	90		
123489	08	Befolyt díjak: ez évben kiállított kötvények után		260501	68		
548940	42	Az előző években kiállított kötvények után		1673296	24		
315540	44	Az előző években kiállított kötvények után		15039	10		
70996	10	Az előző években kiállított kötvények után		194837	32		
89229	59	Az előző években kiállított kötvények után		129077	45		
10836	74	Az előző években kiállított kötvények után		31456	83		
30106	85	Az előző években kiállított kötvények után		446131	10		
24314	29	Az előző években kiállított kötvények után		1038063	10		
40775	41	Az előző években kiállított kötvények után		1038063	10		
64285	59	Az előző években kiállított kötvények után		1038063	10		
14309	29	Az előző években kiállított kötvények után		1038063	10		
153941	96	Az előző években kiállított kötvények után		1038063	10		
10171	24	Az előző években kiállított kötvények után		1038063	10		
1633638	07	Az előző években kiállított kötvények után		1038063	10		
8572482	15	Az előző években kiállított kötvények után		1038063	10		
178922	88	Az előző években kiállított kötvények után		1038063	10		
1038063	10	Az előző években kiállított kötvények után		1038063	10		
1038063	10	Az előző években kiállított kötvények után		1038063	10		
KIADÁSOK.							
Tulajdonosi kötvények díja							
114282	23	A múlt évől áthozott díjtartalek		782550	90		
123489	08	Befolyt díjak: ez évben kiállított kötvények után		260501	68		
548940	42	Az előző években kiállított kötvények után		1673296	24		
315540	44	Az előző években kiállított kötvények után		15039	10		
70996	10	Az előző években kiállított kötvények után		194837	32		
89229	59	Az előző években kiállított kötvények után		129077	45		
10836	74	Az előző években kiállított kötvények után		31456	83		
30106	85	Az előző években kiállított kötvények után		446131	10		
24314	29	Az előző években kiállított kötvények után		1038063	10		
40775	41	Az előző években kiállított kötvények után		1038063	10		
64285	59	Az előző években kiállított kötvények után		1038063	10		
14309	29	Az előző években kiállított kötvények után		1038063	10		
153941	96	Az előző években kiállított kötvények után		1038063	10		
10171	24	Az előző években kiállított kötvények után		1038063	10		
1633638	07	Az előző években kiállított kötvények után		1038063	10		
8572482	15	Az előző években kiállított kötvények után		1038063	10		
178922	88	Az előző években kiállított kötvények után		1038063	10		
1038063	10	Az előző években kiállított kötvények után		1038063	10		
1038063	10	Az előző években kiállított kötvények után		1038063	10		

Az igazgatóság:

Fuchs Rudolf, Hajos József, Harkányi Frigyes, Lévy Henrik.
Igazgató-helyettesek:
Ormódy Vilmos, igazgató. Ullmann Károly Pál, aligazgató.
A felügyelő bizottság:
Tornyai Schobberger Zsigmond. Szitányi Izidor. Kaczvinszky János, életh. könyvvivő.

Budapest, 1883. február 23-án.
Pecz Vilmos, életh. osztályfőnök Rudnyánszky Ferencz.

Debreczen, 1883. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr” könyvnyomdájában. Piacz, SIMONFFY-ház.

A C
Egy nemes és
honfi szívet szél
visszanyerni az els
ket; egy forró óla
inket: visszatérni
harcos, ha hallja
teto tarogató szav
nai magyarságra a
tató szava, mit a
dülni hallottak. A
szép tündermesének
kedvtelve reglétek
ság tűnik föl szem
igazi hazájok, neki
reik, ime a magy
nyújtja feljök, h
„örökös hazá”-ba.
zelem, mely egyszer
honvágy, mintegy
alakot ölte támad
közös jelszavukká
az ősi hazába!

„H a k o e s i
meg fogjuk
zünkkel, ha
csuszva meg
radunk itt!
nép — a mint a na
dótság vezetője, a
irja egy márczius 7

Az Andrásfa
magyarnak felségé
utiköltségre szüksé
kovinai magyar fa
Mit szól a mozgal
egy órányira fekvő
számláló legnagyobb
a napokban Tomkay
biztos urnak a kül
vasuti váróterembe
hazavágyó magyar
értették, hogy ez
ren mehetnek csak
táuk utána — hama
mint a nagyságos
meg tudtuk, h
hazánk!

A honvágy át
falvakban is. Ist
magyar falu, mely
szik; ott ugyanaz
a szomszéd faluban
falva, mely az
nyugtatnak, már ne
nem legközelebb E
fekszik, kérdésbe s
Józseffalva volt az
totta az érintkezést
gyűjtésből épült sz
lokán a magyar sz
melynek oltárképe
mánya) szent Istv
isten-nyánjak fel
magyar pénzen ép
lákban volt elhelye
s lelkes papjuk, a
sűrűn irogott né
ditó leveleket, s n
nehány hívével Ma
a királyig, király
forinttal járult a
séhez. F o g a d j
esik mind a magy
falvakról, a Szucs
szegélye mögött,
ron; legkisebb a m
száz lakóval; de a
állanak a többiek

A honvágy ne
Megrágó egy eg
ben Magyarországo
letkezett, mikor n

A „Debreczei

Megrékeztünk
Ma látogatunk
vasó közönséget, e
annak rendje és m
mutassuk, még ped
Mi mindannyi
Atyánk egy jómod
tetésünkre sák gon
irányunkban; talán
hogy a világra jöt
ket atyjai kébléről
nig meg se állított
Sokáig tanak
reá e korai elhatá
tuk kibetízüdi.

Most hogy id
idegen levegőt szí
mint 2 + 2 = 4,
senmi correct
Mindjárt miko
alá vett, és legott
óriási s a j t ő h i l
Alphabete
tunk és eles szemé
fürkészte, hogy
van.

Az öreg e fel
Ó a kit min
szelleme vezérel, n
felültetést a termés
kötés nagy ura elle
Ily
győtörték öregünke
nak panaszkodott,

A csángók.

Egy nemes eszme varázsa dobogtatja a honi szíveket széles e hazában; megmenteni, visszanyerni az elszakadott keleti testvéreket; egy forró óhaj lelkesíti bukovinai véreinket: visszatérni az ősi hazába. Mint az agg harcos, ha hallja a régi csatákra emlékeztető tárogató szavát: úgy hatott a bukovinai magyarságra a magyar nemzet hívó, biztató szava, mit a Kárpátokon át megenyhül hallottak. A mit eddig ábrándképnek, szép tündéresnek hittek csak, a mirolt apák kedvtelve regéltek, az egyszerre mint valóság tűnik föl szemük előtt: nekik is van hát igazi hazájuk, nekik is vannak igazi testvéreik, ime a magyar nemzet segítő jobbát nyújtja feléjük, hogy visszavezesse őket az „örökös hazá“-ba. Az a megnevezhetlen érzelem, mely egyszerű kebleikben forrongott, a honvágy, mintegy villanyütésre határozott alakot öltve támadt föl ezerek kebelében s közös jelszavukká vált, hogy vissza, vissza az ősi hazába!

„Ha kocsira nem férhetünk, meg fogjuk a lócsót jobb kezünkkel, ha azt is elvágják, csuszva megyünk, de mégse maradunk itt!“ így beszél Andrásfalván a nép — a mint a nálunk járt bukovinai küldöttség vezetője, a lelkes Tomka Károly ur írja egy márczius 7-én kelt levelében.

Az Andrásfalváról hazakészülő ezer magyarnek felszólalására busásan gyűlt az utköltökre szükségessé pénz. Hát a többi bukovinai magyar falvak hogy gondolkoznak? Mit szól a mozgalomhoz az Andrásfalvától egy órányira fekvő Hadikfalva, a 6000 lelket számláló legnagyobb magyar telep? Ott járt a napokban Tomkával Nagy György kormánybiztos urnak a küldötte, Bereczky Ottó. A vasúti váróteremben s az udvarán 3-400 hazavágyó magyar várta őket. A mint megérkeztek, hogy ez alkalommal legföllebb ezere mehetnek csak haza: „dejszen — kiálták utána — hamarabb leszünk mi otthon, mint a nagyságos ur, csak hogy már megtudtuk, hogy nekünk is van hazánk!“

A honvágy általánossá vált immár a többi falvakban is. Istensegíts a harmadik magyar falu, mely a Szucsava völgyében fekszik; ott ugyan a hangulat uralkodik, mint a szomszéd faluban, Hadikfalván. József falva, mely az előbbiektől távolabb, délnyugatnak, már nem a Szucsava-völgyén, hanem legközelebb Erdélyhez, Moldova határán fekszik, kérdésbe sem jöhet, mert hisz eddig Józseffalva volt az, a mely leginkább tartotta az érintkezést hazánkkal. Magyarországi gyűjtésből épült szép temploma, melynek homlokán a magyar szent korona képe díszlik, a melynek oltárképe (az esztergomi primás adománya) szent Istvánt ábrázolja, a mint az isten-anyjának felajánlja a magyar koronát; magyar pénzen épült iskolája; magyar iskolában volt elhelyezve több tanuló a faluból; s lelkes papjuk, a jó öreg Drusbáczki bácsi sürin irogatott népe érdekében kesergő s buzgó leveleket, s maga is bejárta régebben néhány hívével Magyarországot, sőt felment a királyig, királyasszonyig, a ki maga is ezer forinttal járult a józseffalvai templom építéséhez. Fogadjis t en falu a legtovább esik mind a magyar határtól, mind a többi falvaktól, a Szucsava völgyalapú tulsó domborzatát követve, közvetlen a moldvai határon; legközelebb a magyar falvak között, pár száz lakóval; de a kik azért érintkezésben állanak a többiekkel.

A honvágy népdalaikban is nyilatkozik. Megragadj egy egy buskesérgő daluk, melyben Magyarországot siratják; egy akkor keletkezett, mikor mult őszzel a bukovinai

küldöttség Budapesten járt s az otthon maradtak az örvendetes híreket olvasták. Ez a népdal így hangzik:

Magyarország édes hazám,
Bárcsak hátarod láthatnám,
Látom füstjűt, de csak alig,
Hogy az égen feketélik.

Moldovának nagy a szélje — (széle),
Istenem hozz ki belőle,
Ha még egyszer kijöhetnék,
Soha vissza nem tekintnék.

Édes hazám Magyarországot,
Olyan vagy te mint Magyarország,
En istenem vigy el bele!
Sohse vágyom ki belőle!

Különbön egészben véve ugyanazok a népdalok közleletiek náluk, a melyek nálunk; csak hogy rendszerint mind a szövegben, mind a dallamban több-kevesebb változtatással. A szöveg hol saját életviszonyaihoz találóan van átformálva, hol csak tájszóllási eltéréseket mutat föl; a dallam változatánál idegen (többnyire oláh) befolyás vehető észre. Így a következő dal nálunk is megvan s ök így dalolják:

Kis kalapom fekete,
Róza-bingó * mellette!
Ej-haj egyik ága elhajlott,
Az én rózsám elhajlott.

Nincsen nekem egyebem,
Csak egy szalma-kötelem!
Ej-haj reá hajtom bus fejem,
Megjő minden öröömöm!

A hazátlanság alagondolata egyéb régebbi dalaikban is előfordul. Alljon itt például egy:

Járok bolygok az utakon,
Ismeretlen országokon,
Utat vesztettek szemeim,
Arczámom sűrű könyeim.

Mikor hazul elindultam,
Színyem ** sem volt, ugy busultam,
Kezem fejre kaptam,
En magamat ugy sirattam.

Az az ismeretlen ország, a hol járnok, bolyganiok kell a mindennapi kenyér után, az Moldova, a hová falvak nyaratszaka egész rajukat bocsátanak ki, melyek csak a nyári munka befejezte után, sokan csak téle térhetnek vissza. E részben az a korántsem irigyleendő szerepök van szegényeknek, mint a felsőmagyarországi tótjainknak, mikor megindul közülök is a nyári nép vándorlás aratásuk az alföldre. Csakhogy míg ezek idehaza találják fel a munkát és a kenyeret; addig bukovinai véreinknek idegen földön, idegen „igazság“ alatt kell azt keresniük. Hej pedig nem hiába nevezik ök azt idegen igazságnak s nem hiába vágnak a magyar igazság alá, mert ez bizony nagyon sokszor azt teszi, hogy idegen az igazságtól: az oláh bojárak úgy bánnak velük, a hogy nekik tetszik, valóságos rab-szolgáik, lekötözik őket jó eleve, rendszerint még télen, néhány forinttal a nyári munkára s azért raboskodnak a tenger nyáron át s nem egy visszatér rongyosabban, koldusabban, mint a hogy utnak indult. Nem esoda azért, hogy — daluk szerint — sok mikor hazuról elindul, színye sincsen ugy busul. De nincs mit tenni, el kell menni odahagyni a házi tüzhelyet, a virágos kis kertés szép tiszta házat, minden ingóingóságával, benn a két oldalt rudra akasztgatott cizfravégű törülköző kendőkkel, magasra föl rakott boglya-ágyaival, nagy tulipános ládáival — oda kell hagyni a széles egyenes utcájára csinos falut s elmenni idegenbe kenyeret keresni. — Oh mert a százados atyai föld nem nyújt többé eleget az elszaporodott lakosságának; az a 24 hold (vagy a

mint ök mondják: lánec) föld, melyet atyáik egy század előtt a letelepítéskor egy-egy családra kaptak, sokszorosan felaprózva több családot nem bír többé eltartani.

Dinnye kedvelők figyelmébe.

Debreczen, márczius 24.

A dinnye termelése nem csak azért mert e növény gyors fejlődésben a termelő munkájának mihamar kecsgetető eredményét látja, hanem azért is, mert főleg akkor, ha tenyészetére kedvező tényezők hatnak, alig van kerti termény, mely a fáradságot oly szépen jutalmazza mint ez, egyik a legkellemebb szórakozást nyújtja, különösen azoknak, kik a nap nagyrészt falak között töltve hivatalos teendőik engedte üres óráikban örömmel keresik fel a kellemesebb szabadot.

A dinnye sikeres termelése azonban nem csak az időjárástól, de attól is függ, hogy minő a talaj s minő a munka, mit a növény körül végeznek. Régi jó gyepföld vagy lucernás az, mely e tekintetben ritkán szokott csalni, minél gyakoribb a pepecselődés a dinnyetők körül, eredménye a gyümölcsözésnek minőség és mennyiség tekintetében annál nagyobb és pedig fokozatosan, ezért aztán különösen azoknál, kik dinnyét inkább csak passzióból és azon czélből termelnek, hogy üres óráikban olyan üdülő szórakozást találjanak mely egyuttal kellemesen is jutalmazza, sokra becsülhető az olyan telep, mely minőségére nézve nem csak megfelelő, de egyuttal a tartózkodási helyhez oly közel is van, hogy épen emiatt az a növény körül oly annyira megkívántó csaknem naponkénti pepecselődés könnyen megadható.

Készséggel hozzuk ezért a dinnye kedvelők tudomására, miszerint a tőzós kert legelején a városi fonatos sátorok közelében az özevgy Csonka D.-né féle szőlőskertben mintegy 6 hold területű régi lucernás föld lesz ez időnyire dinnye alá kiosztva, kik a termelők sorába csoportosulni óhajtanak, ebbeli megkeresésükkel forduljanak vagy az ott kint tartózkodó kerteshez vagy pedig Fonó M. urhoz a kertész egylet ezeledt-utcai csarnokába, kitél e tekintetben bővebb felvilágosítás is nyerhető.

B. T.

Párbajdüh Uj-Orleansban.

Alston és Reed családja örökös ellenkezésben álltak. — Reed megölte ellenfelét. A párbaj estején az agyonlőtt Alston egyik testvérének vezetése alatt, tíz keményen fölfegyverkezett ember elment azon vendég fogadó elé, melyben Reed barátjaink szerencsekívánatait fogadta a szerencsésen kiállott párbaj miatt.

Az Alston-párt egy cartellvivőt küldött a fogadóba azon felhívással, hogy készek a Reed-párttal megverekedni egytől egyig.

A kihívás el nem fogadtatott. — Nehány nap múlva Ben Reed table d'ôte-nál ült számos vendég között. — Egyszerre belé a megöltnek fivére Alston Vilmos s pisztolyt rántva ki zsebéből szó nélkül keresztüllövi Reedet.

A seb azonban nem volt halálos s Ben Reed hónapok multán felgyógyulva újra üzlete után kezdett látni. — Alston Willis „természetesen“ — mondják az amerikaiak — szabad lábán állt ekkor is, s midőn egyszer Reeddal találkozott, előbbi phlegmájával ugy meg lövi ellenfelét, hogy az menten holtan összerogy.

Most már nem hallgatható a törvény s el is kezdetett valami bünper-féle.

vagytok hivatva... (fájdalmasan) szánlak benneteket ti gyenge esemetek, de távoznok kell az atyai házból.

— Atusztám, nemet isz? — szólal meg czérna-vékony hangján Petit, köztünk a legkisebbik!

— Neked is! — dörog az öreg. — Kicsiny vagy bár de erős. A „nyiltér“-re termettél. És most halljátok tanácsaimat. Debreczenbe kell most nektek menni, de a világról sem pulykakakast venni. Nem! Szolgáim fogtok ott. Szolgáim fogjátok a „Debreczeni Ellenőr“-t mely egész évre csak 10 forintba kerül, de — a mint hallom — a debreczenieknek megfizethetetlen. Tiszteges gazdát kaptok, tehát jól meg is becsüljétek magatokat. Mindenekelőtt fő dolog, hogy solidak legyetek. — Mihelyt a lap pontban 3 óraker elkészül, fejéteket nyugalomra hajtsátok, hogy másnap ismét frissek és üdők lehessetek. Intézkedtem hogy péntek és vasárnap délelőtt kimenőtök legyen; ezzel se éljétek vissza ha csak lehet mellőzék a „Durchschuss“-ot mely minden rossznak a kezdete. Ha nem is szolgálalkúék, de legyetek udvariasak a munkatársak iránt. Rendesen fenyegetek azok, kiktől a jót és rosszat egyaránt lehet várni.

„V.A.“ — „T.“ — „K.V.“ — „Sz.L.“ — „rm.“ — „c.“ lesz mindennapi kenyeretek. Egyétek meg jóízűen még akkor is, ha a közöngy nem bírva veletek lépést tartani.

Polemikába csak kényszerűségből állsátok magatokat.

Estve ha a gázlámpák megvannak gyújtva, ki ne menjétek az utcára, mert a sötétségben könnyen nyakatok törhetik.

Párbajokat csak úgy fogadjátok el, ha

A törvénytörési teremben az összes jelenlevők a bíró s Mac Corwick, a főtanásvételével egy fel voltak fegyverkezve, mintha csak csatába akartak volna indulni.

Mindegyik esküdt mellett ott feküdt pisztolya is. — Maga a vádlott „csak“ két pisztolyt hordott övében.

A közönség is, felében Alstonok, felében Reedeek, nyakig fegyveresen jelentek meg, amazok, hogy a vádlottat netán megszabadíthatnák, emezek, hogy az ily kísérleteket hathatósan visszaverhessék.

A védő elismeré, hogy védenéze megöltte Reedet, de tagadá, hogy lövés lett volna a halál oka.

Előhivatott tehát dr. Mac Corwick, kit vádlott lángoló, bosszuvágyó szemmel fogadott. — A közönség halálós némasággal várta vallomását.

„Hiszi ön?“ kérdi a bíró, „hogy a megholtak halálát a nyert sebek okozták?“

„Semmitse hiszek,“ viszonzá az orvos, „hanem tudom, hogy ugy van.“

Ily körülmények között valószínűnek látszván, hogy el fog ítéltetni, jobbnak tartotta a következő éjjelen megszökni börtönből.

Texas felé tartott. — Útközben még egy régi ellenfelével találkozott, kit stante pede le is lött lováról.

A botrányosságig arcátlan levén, a szomszédfaluban még diésekedni mert tettével a megholtak rokonai s barátai előtt.

Ez már aztán sok volt. — Harmincz falubeli előgta, egy fa derekához kötözték s aztán mindnyájan egyszerre löttek reá, hogy így a felelősséget maguk közt megoszassák.

Igy végezte életét a szörnyeteg. — A meggyilkolt Reed sem volt azonban jelesebb ember s korábbi életéből többek közt a következő eset is mutatja.

Reed és ellenfele 60 lépésnyi távolságban álltak, háttal egymásnak, megállapítás szerint. — Mindegyikük két revolverrel s egy bowie késsel volt fölfegyverkezve. — Adott jelre meg kellend fordulniok s egymásfél lépve pisztolyaikat kilőni. — Ha kifogytak a golyóból, azért van kezükben a kés, folytatásuk véle.

Ugy is történt. — Löttek mindketten: sebet is kaptak, végül Reed utolsó golyóját is kilőtte s ellenfele mégis állt.

A két fél közti távolság nem volt több hat lépésnél.

Ekkor egész testén sebbel megrakva, minden erejét összeszedé s kétségbeesett vég erőmegfeszítéssel dobá pisztolyát ellenének arcába, ki e csapásra földre rogyott.

Előre tántorogva aztán reáborult, balkezevel az ellenfél szívnyelvének helyét tapogató meg, elővette kését s midőn a keresett helyet megtaláltnak vélte, odatette a gyilkos eszközt s bele akarta döfni.

De már nem ment, a vérvesztésé nagyon is elnyöngíté.

A szörnyeteg azonban nem veszté el reményét, szabad kezevel fel igyekezett emelkedni a földről, hogy így egész teste súlyával a kére nehezédvén, ezélt érhesen.

Ez azonban már a délamerikai segédek vétét is kihatza rendes folyásból, egyikök megfogá Reed lábát és elvonszolta az alig élő vérző testet — a holttestemöl.

A segéd urak kissé elkésték.

Reed uram meggyógyult és szedte a bábért.

„ÜGYNÖKÖK“ kik jó bizonyítvánnyal látvak el, egy világszerte ismert gyártmány elarusítására, készpénz fizetés és eladási százalék mellett, fölvetetnek. Hol? megmondja ezen lap kiadó hivatala.

a feltételek végkimerülésig vannak megállapítva, mert egyébként blamirozzátok ugy magatokat mint a „Debreczeni Ellenőr“.

A politikában legyetek szabadelvűek, még annak a veszélyére is, hogy „z sold osok n a k“-nak neveznek.

Ne törődjétek az ellentáborral, hadd törődjék az veletek.

Ne legyetek sem phylo — sem antisemiták, hanem igenis jó keresztények.

A nemzetiségi hecczekbe csak akkor ereszkedjétek, ha azokat Oláh Józsi vagy a Magyar ari testvérek rendezik.

A debreczeni karczósok sokat ne igyátok, mert hamar kijózanodtok.

Hangversenyekbe a világról se menjétek, nehogy a „kis de müértő közönség“ számát szaporítsátok.

A csepürágókat és a büveseket pártoljátok néha még a színházba is elmehtettek, ezt azonban csak mérsékelve, mert több nap mint kolbász.

Kolbászt azonban minden nap ehettek. Egészszétekre jól ügyeljétek, s ha rheumat nem akartok kapni, kerüljétek a „Bik a“ disztermét.

Végül pedig még valamit.

Az építendő lóvonatu vasutrá mindaddig fel ne üljétek míg meg nem lesz.

Ha tanácsaim közül csupán e legutólsóra hallgattok, czélomat elértem, mert h o s z s z u é l l e t ü e k l e s z t e k.

És most isten veletek!

Ezzel öregünk még egyet simított rajtunk és utnak indított. Tegnap a hajnali vónattal érkezünk.

Voilà! Szabolcsi Lajos.

forint,
a ur vezetése

ramaros és

en van,

AS
jelentékeny

saság

án.

ernek.

ló lak.

cza 2555 sz. a. háznál
lló urilak kiadó melyet
Bethlen Mikó Róza hat
t. Értekezhetni fölöle
ajdonos fűszerkereskedé.

TEHER.

	frt	kr
befizetett	200000	—
frt befizetett	3000000	—
kr befizetett	130101	42
előző évről	—	—
előző évről	182433	98
előző évről	309209	08
előző évről	261186	59
előző évről	31075	84
előző évről	309209	08
előző évről	31834	21
előző évről	104015	87
előző évről	5010	—
előző évről	30849	35
előző évről	234050	68
előző évről	701975	86

TEHER.

	frt	kr
előző évről	872482	15
előző évről	225282	45
előző évről	235935	67
előző évről	89229	59
előző évről	2507	83
előző évről	3635	96
előző évről	107	98
előző évről	3594	47
előző évről	178922	88

dnöke.

alánuk.

eb. könyvvivő.

A „Debreczeni Ellenőr“ új betűi.

Bemutató.

Megérkezünk szerencsésen!
Ma látogatjuk meg először a t. ez. olvasó közönséget, engedjék meg tehát, hogy annak rendje és módja szerint magunkat bemutatassuk, még pedig a-tól z-ig.

Mi mindannyian jó háztól származunk. Atyánk egy jómódú bécsi gyáros a ki nevelésünkre sok gondot fordított. Szigorú volt irányunkban, talán túlszigoru is, mert alig hogy a világra jöttünk, elszakított bennünket atyjai kebléről és Béctől — Debreczenig meg se állított.

Sokáig tanakodtunk, hogy mi bírhatta reá e korai elhatározásra, de sehogy sem bírtuk kibetűzni.

Most hogy idegen földön vagyunk és idegen levegőt szívunk, oly tisztán látjuk mint 2 + 2 = 4, hogy az öregünk eljárása semmi c o r r e c t u r á t sem hagy fenn.

Mindjárt mikor megszülettünk, revisió alá vett, és legott felfedezett bennünk egy óriási s a j t ó h i b á t.

Alphabét szerint végig ment rajtunk és éles szeméi segítségével csakhamar kifizészte, hogy „n e h é z ö n f e j ű n k“ van.

Az öreg e felfedezésre dühös lett. Ó a kit minden tetteiben Guttenberg szelleme vezérel, mivel érdemelte meg e csúf felülvétést a természetűtől? Mit vétett ő az alkotás nagy ura ellen?

Ily és ehhez hasonló lelki bántalmak gyötörték öregünket minduntalan. Fűnek-fának panaszkodott, haját tépte, kétségbeesve

MEGHIVÁS.

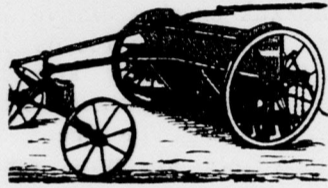
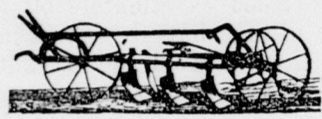
Az „ISTVÁN“ gőzmalom-társulatnak
1883 márcz. 26-án d. e. 10 órakor
a városháza nagy tanácstermében tartandó
évi rendes közgyűlésére.

TÁRGYSOROZAT.

1. Az igazgatóság által előterjesztett 1882-ik évi mérleg, az arra vonatkozó jelentéssel.
2. A felügyelő bizottság jelentése a számadás megvizsgálásáról.
3. A mérleg helyben hagyása a tiszta nyereség feletti intézkedés és a javasolt osztalék megállapítása.
4. A felügyelő bizottság három tagjának és a sorrend szerint kilépő két igazgatósági tag helyének választás utjának betöltése.

Az alapszabályok 28. cikkében értelmében a társulat t. cz. részvényesei felhívják, hogy a közgyűlés előtti napig a társulat csegléd utcai irodájában magukat igazolás jeggyel ellátni ne terheltebbnek, hol az igazgatóság évi jelentése és a mérleg mártius 18-tól kezdve megtekinthető.

Az igazgatóság.

Sack-féle gazdasági gépek.

A társai munkaidény bekövetkezéén, van szerencsém a t. cz. gazdaközönségnek: SACK RUDOLF gyári cégnek, már a vidéken is előnyösen ismert földművelési gépeit és eszközeit u. m.:

könnyű hármast, kapáló- és töltőgépeket, sorvetőgépeket sat. felajánlani és egyszerűs mind tudomására hozni, miszerint azok

BERGER HENRIK urnál Debreczenben is készletben tartanak és gyári áron árulhatnak.

Propper Samu
gyári képviselő.

CSEPLŐGÉPEK kéz és erőhajtásra szalmazáróróra és tisztító készülékkel.
JÁRGÁNYOK 1-6 igas marháa szilárdon állóan és kerékre szerelve mint különlegességek készíttetnek és ism. rit. kitűnő munkaképességgel, és szerkezete ben olcsó árak és jótállás mellett szállítanak.

Mayfart Ph. és társa által BÉCS. Praterstrasse 66.

GYÁR MAJNAI FRANKFURT BAN.

Több mint száz éremmel és okmánnyal kiüntette majdnem minden országban.

Magyarországra szállított cseplőgépekről több száz elismerő bizonyítványt nyújtottak valamint leírásal és árakkal ellátott képes árjegyzékkel kívánatra szolgálunk.

Ügyes ügynőköt kerestetnek. Ismételtedok tetemes árleengedésben részesülnek.

A BUDAPESTI

ÁSVÁNY-VEGYÉSZETI GYÁR

ÁKÁCZFA-UTCZA 35. sz. AJÁNlja a KÖVETKEZŐ CZIKKEKET:

50 fém-tisztító pomádó

fém-tisztító pasztának is nevezve, legnagyobb fajta, csomagolással együtt csak 1 frt 50 kr. Megrendelések csak előleges pénzbeutildés után teljesíttetnek. A készítmény jóságáért kezkeskedem.

Patkány és egér-méreg!

a legjobb, biztos hatású, azonnal öllő szer, jótállás mellett, csomagolással együtt, utánvétellel 50 kr-ért ajánl.

ROVARPOR

svábok, oroszbogár, (butorvörös) poloska, balha, moly és minden a világon létező rovar ellen azonnal öllő hatású. — Egy 25 deka súlyu csomag utánvétellel 50 kr.

A fenti készítményeim ngs. Szavesuk József oklev. kémiai tanár és segéd a budapesti műegyetemen, úgy ngs. Ascher Ferencz bécsi bányagazgató urak által vegyileg megvizsgáltatott, mit is minden czimlap jelez, úgy az ajánló bizonylatok is a kémiai tiszta anyagot tüntetik ki.

Kiadó lakás.

A várad-utcai „Európa“-hoz czimzett házban

két csinos nagyobb és kisebb utcai lakás olcsó bérletárért kiadó.

Bérletírárt értekezhetni ugyanott a házfelügyelőnél, vagy a tulajdonosnál, Battyányi-utca 2556.)

KWIZDA

köszvény elleni folyadék.

Evek óta kipróbált kitűnő szer köszvény, csusz. és idegbántalmak ellen. Valamint jelesnek bizonyult a

fiszemedások, az ízületek és idegek feszessége, véraláfutások, zúzódások, a bőr érzéketlensége, továbbá a helyi göcök (lábkra-görös, idegfájdalmak s hosszabb ideig tartó be-kötés-k által származott dagadtok ellen; főként pedig nagyobb fáradságok és gyaloglások előtti és utáni erősödésre, stb. valamint aggkhorban beállott erőtlenedésnél.

Valódi minőségben a következő cégeknekél:

DEBRECZENBEN nagyban Geréby Fálóp-nél, kisinyben Dr. Roschneck V. Emil gyógy-szertárában és Rickl J. Zelmonál; Nagyváradon Janky Antal, Kiss Sámuel és Wurst Ferenczél, Miskócson: Dr. Csorba István, Dr. Csáthy Gyula, Ujházy Kálmán és Mahr Károlynál, Nyiregyháza: Szepkó Adolfnál és Sionokon: Horánszky és Kecskésy Tódor gyógyszerárjaiban.

Főraktár **KWIZDA FERENCZ JÁNOS**, cs. kir. udv. száll. és kerületi gyógyszerésznél. Korneuburgban.

Ára egy üvegnek 1 frt o. é.

Ezenkívül a koronaországban valamennyi város és mezővárosában léteznek raktárak, melyek időnként a vidéki lapok útján közhírre tétetnek.

Szives figyelembe vétel végett. Ezen két sítimény vásárlásánál kéjük a t. cz. közönséget, mindnkor határozottan Kwizda-féle köszvény folyadékát kérni s ügyelni, hogy ugy az egyes üvegek, mint szinte a dobozok is mindenkor a fentebbi védjeggyel el legyenek látva.

HOFF JÁNOS-féle malátakivonat egészségügyi sör

Ezeren, kik teljesen lemondottak már az életől, e gyógyhatású italnak köszönik életüket és öröndenek annak. Etvágy- és emésztési hiány, hámorhoid és lélegzési betegségek, köhögés, mellbajok, testi gyengeség, vérszegénység csodálatosan gyógyíttatnak a Hoff János-féle malátagyártmányok változatos használata által.

Visszatért életremény.

(Egy felgyógyult saját szavai.)

Nyilvános köszönet.

HOFF JÁNOS urnak a legtöbb európai fejedelem és kir. udvari szállítója, cs. kir. bizottsági tanácsosnak, ar any koronás érdemkereszt tulajdonosának, magas porosz és német rendek lovagjának Bécsben, Grabenhof, Bräunerstrasse 2. gyári raktár: Stadt, Graben, Bräunerstrasse 8.

Egyetlen leányom, ki már öt év óta heves köhögésben és mellbajban szenved, a legalposabb félelmet okozta, hogy a legítízotatóbb eset áll be; ekkor lettem figyelmeztetve az ön hirdetésére s ennek folytán kísérletül hoztattam az ön jeles malátasöréből egy kis-erleti küldeményt. Ez időtől fogva, azaz januártól július elejéig használja leányom a malátasört és a koncentrált malátakivonatot s oly jelentékenyen javult, hogy felgyógyultnak mondhatjuk, mi mindannyian gyermekünk élete megmentőjének tekintjük s örök hálára érezzük magukat kötelezve.

Szíveskedjék 25 üveg malátakivonati egészségügyi sört, 5 zacskó malátacukorkákat és 2 kiló legfinomabb minőségű malátacokoládét küldeni. Neumarkt, 1882. augusztus 21. Tisztelettel Ichy H. földbirtokosné Neuma kiban. Stájerországban.

Hivatalos gyógyjelentés.

Dr. Seyppel. főorvos: A Hoff János-féle malátakivonati egészségügyi sör jeles és mérsékelt erősítő-ital nehézbetegségből való fellábadókknak és mellbetegeknek. Izzagott-ágot nem okozó hatása következtében; épen így idült gyomor- és hámorhoid-bajoknál, melyek ellen különösen ajánlható. Az első legjobb, nyak-öldő Hoff-féle mell-malátacukorkák két papírban vannak. — 2 frton alul mi sem küldetik. Hoff János fiókja Budapesten zsbárusutca 7 sz.

561,306 arrógép

vagyis több mint a föld összes varrógép gyártmányának harmadrésze adatott el a mult évben a Singer Manufacturing Co. által és a leguőbbi 10 év alatt ezen gépgyár 4 millió varrógépnél többet adott el. — Ezen rendkívüli eredmény adja meg a bizonyítványt az eredeti Singer-varrógépek jóságáról, melyek különben a folytonos javítás és újítás által oly tökéletesek, mint egyetlen más gyártmány sem. Különösen sz. új lábhajtó az, mely rendkívüli előnnyel bír, mert míg a más szerkezetű járása hamar megnhezül, ez soha meg nem kopik, — s mindig egyformán könnyen jár, annyira, hogy gyenge és öreg személyek által is könnyen kezelhető. Az eredeti Singer gépek gyári áron jótállás mellett 1 frt heit részletfizetésre ad el.

NEIDLINGER G., Debreczen, piacz-utca 2145.

Szerkesztőség és

Piacz. SIMONFFY házával ez

HIRDETMÉ

előfizetési pénzek és a kin valamint a lap szelle minden közleménye

pármentelen levelek es fogadtatna

X. évfolya

Elmé

(T.) Engedje közönség még ha ezen soraink iránt Nem vagyunk gyűk egymást ha dig akkor, ha az lunk párt kérdést dalmi tárgynál t mellőzhetjük is róla meggyőződve csak annyi pártstünk bele mint eg

A társadalmi A társadalmi erkő panaszokdnak a bizony, vajjon ez hanyatlásához, ne lapok is. Mert ho litikától azonképp mint olajat a víz litika és társadalo választva egymást lomban, ahol a d rozza meg, amde lom máskülönben, testvér, hanem eg éppen hogy egysz pedig téstát. A t legiuma tehát a t terjed; hanem az téstza, a pástétom hogy izletesebb l egy kis hus is. I tikaí és nem poli különben nem igen mástól, mert aká egyébtől fájjon is megis. Ezért vag szólni most, hogy dalom is, meg a értsen róla.

Azt hiszem te kegyes engedelme kolódások, melye politikai lapokban nak sem igen vál a párbajok, melye elkövetett becsüle het hogy az illető puffannak el, de nézve, melynek t

A „Debreczen

Vadna

Vadnay Vilma kis valóan kedvelt tagja, a zeti színházhoz szerző. Ez alkalomból a kolozsv levelezője az alábbi sz mutattja be öt az ottani

Az u

B

Elöttem fekszo volna szükség ez é kül is oly élenken kedves arca, mintl nak azok a mély t retségünk régi; a

A tisztviselő estéjen volt, ha jól ragyogó szépségű l feketébe volt öltözö kete cipők simutta fekete keztyük födt sát sürüen ránczolt takarta. Azt hiszen szolta, azzal a bizt hatlanul érdekes eb — Ki ez a f dem barátjától.

Ö meghallotta. Akkor még nem vo korban pedig a hölg